

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

10 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Diaconu Iurie,

Judecători – Guzun Ion și Catan Liliana,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Drochia din 21 decembrie 2018 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 14 octombrie 2020, declarat în propria cauză penală de către inculpatul

Bostan Vasile XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

1. *prima instanță*: 17.07.2015 – 21.12.2018;

2. *instanța de apel*: 14.01.2019 – 14.10.2020;

3. *instanța de recurs*: 20.01.2021 – 10.03.2021.

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A CONSTATAT:

1. Prin sentința Judecătorei Drochia, sediul Rîșcani din 21 decembrie 2018 **Bostan Vasile XXXXX** a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 27, 145 alin. (1) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 10 (zece) ani, cu executarea acesteia în penitenciar de tip închis.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a pronunța sentința de condamnare, prima instanță a constatat că Bostan Vasile XXXXX, la data de 31 decembrie 2014, aproximativ la orele 02⁴⁰, fiind în stare de ebrietate, deplasându-se în calitate de pasager în automobilul de model „Daewoo Nexia” cu numărul de înmatriculare XXXXX, pe traseul M-14, din direcția s. Pelinia, raionul Drochia spre mun. Bălți, ajungând în regiunea stației PECO „Rompetrol”, amplasate pe teritoriul administrativ al s. Corlăteni, raionul Rîșcani, având scopul săvârșirii omorului intenționat, i-a aplicat șoferului Rotari Alexandr mai multe lovituri cu un cuțit în regiunea organelor de importanță vitală - gâtul, însă din cauze independente de voința sa, nu și-a dus intenția până la capăt, deoarece Rotari Alexandr a opus rezistență fizică activă și i-a

smuls cuțitul din mână, totodată determinându-l să părăsească salonul mijlocului de transport.

3. Nefiind de acord cu sentința pronunțată împotriva acesteia a declarat apel *avocatul Diana Sanduleac în numele inculpatului Bostan Vasile*, care a solicitat casarea totală a acesteia, cu rejudecarea cauzei potrivit modului prevăzut pentru prima instanță, cu pronunțarea unei hotărâri noi prin care Bostan Vasile să fie achitat, din motivul lipsei elementelor constitutive ale componenței infracțiunii.

În motivarea apelului a invocat că, atât pe parcursul urmăririi penale cât și în cadrul examinării cauzei date în instanța de judecată, nu a fost demonstrată vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 27, 145 alin. (1) Cod penal, unica dovadă a faptelor stabilite în actul de învinuire fiind declarațiile părții vătămate Rotari Alexandr, care declară că Bostan Vasile l-a lovit de trei ori în regiunea gâtului cu un cuțit cu toată puterea, fără a-i cauza celui din urmă vreo leziune.

A mai atras atenția apelanta și asupra faptului că nici la partea vătămată și nici la inculpat pe mâini nu au rămas careva traumatisme de la cuțitul pe care partea vătămată l-a luat de la Bostan Vasile forțat. Faptul că la partea vătămată Rotari Alexandr nu au fost depistate careva leziuni corporale reiese din însuși raportul de examinare medico-legală f.d 66, precum și din raportul de expertiză medico-legală nr. 297/ din 03.01.2015, conform căruia la Rotari Alexandr vătămări corporale nu există, iar la Bostan Vasile au fost depistate leziuni corporale neînsemnate, dar careva plăgi la mâini nu au fost depistate.

S-a invocat că martorii audiați în cadrul ședinței de judecată, de fapt au comunicat doar versiunea aflată de la partea vătămată Rotari Alexandru, aceștia neavând calitatea de martori oculari, și din acest motiv, partea apărării consideră că aceste declarații nu pot fi puse la baza condamnării unei persoane pentru o infracțiune deosebit de gravă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 14 octombrie 2020, apelul declarat a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

A fost admisă cererea condamnatului în baza art. 385 alin. (5) Cod de procedură penală cu reducerea pedepsei cu 306 (trei sute șase) zile, calculându-se două zile închisoare pentru o zi de arest preventiv pentru încălcarea drepturilor în legătură cu condițiile de detenție.

4.1. În vederea argumentării soluției pronunțate, instanța de apel a reținut că prima instanță a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală, și făcând uz de prescripțiile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, corect a ajuns la concluzia privind vinovăția lui Bostan Vasile în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin. (1) Cod penal al RM - tentativă de omor intenționat cu indicii de calificare: - *acțiune intenționată îndreptată nemijlocit spre săvârșirea unei infracțiuni de omor, care nu și-a produs efectul din cauze*

independente de voința făptuitorului.

Cu toate că inculpatul Bostan Vasile nu a recunoscut vinovăția în comiterea faptei incriminate, aceasta a fost dovedită pe deplin în ședința de judecată prin declarațiile părții vătămate, a martorilor și probele scrise ale cauzei penale. Starea de fapt și de drept concordă cu materialele cauzei, fiind confirmate prin probe pertinente, concludente, utile și veridice, ce coroborează și se completează în ansamblu, ele rezultând din:

- *declarațiile părții vătămate Rotari Alexandru* date în instanța de judecată la data de 10.05.2016, unde a declarat că în seara de 31 decembrie 2014, a fost telefonat de către nașul său, care are o întreprindere de taxi și l-a întrebat dacă nu dorește o comandă, iar el a acceptat. S-a îmbrăcat cu un pulover cu glugă și o scurtă, iar nașul i-a explicat unde să plece. A plecat în s. Pelenia, unde erau 3 persoane care vorbeau. În automobil au urcat doar 2 persoane și când au ajuns la intersecție, Bostan Vasile l-a întrebat dacă are muzică. Bostan Vasile s-a așezat lângă el, iar cealaltă persoană pe bancheta din spate. Anterior nu l-a cunoscut pe Bostan Vasile. Când au ajuns lângă stația de alimentare cu petrol, Bostan Vasile l-a rugat să dea muzica mai tare, iar când erau lângă aeroport Bostan Vasile brusc a apucat volanul cu mâna și piciorul l-a băgat la pedale, lovindu-l cu cuțitul în regiunea gâtului. L-a lovit cu cuțitul de 3 ori, iar a 4 oară a apucat cuțitul și a accelerat viteza. Cealaltă persoană a strigat lui Bostan Vasile: „ce faci?” și acesta a ieșit, fugind în câmp. A plecat și după ce a parcurs 50 m, s-a întors pentru a-l prinde (f.d. 211-213 vol.I; f.d.10-11 vol.II);

- *declarațiile martorului Rogac Sergiu* date în instanța de judecată la data de 05.07.2016, unde a declara, că activează în calitate de taximetrist în s. Pelenia. Era ora târzie când a telefonat Rotari Alexandru și i-a dat comanda. Rotari Alexandru a plecat și peste 20 minute l-a telefonat, strigând că îl taie. Posibil că fratele sau cumnatul lui Bostan Vasile a plasat comanda. Această comandă i-a dat-o lui Rotari Alexandru. L-a telefonat pe Zagoreanu Valeriu, iar Soltus Sergiu se afla lângă el și cu toții au plecat la stația de alimentare cu combustibil. La fata locului Rotari Alexandru se bătea când cu Bostan Vasile, când cu cealaltă persoană. Pe ambii i-au adus în fața automobilului și le-a mai aplicat câte-o lovitură la fiecare, după care au anunțat poliția. Rotari Alexandru le-a comunicat că Bostan Vasile a scos cuțitul și el a stopat automobilul. A văzut cuțitul în mână la Rotari Alexandru, care le-a comunicat că l-a luat din mâna lui Bostan Vasile când se aflau în automobil. Bostan Vasile la fața locului nu a spus nimic, iar poliției a declarat că a dorit să vadă cât de repede reacționează poliția. Bostan Vasile se afla în stare de ebrietate și nu putea să lovească pe cineva. Când a ajuns la fața locului la Rotari Alexandru scurta era tăiată. Anterior nu a văzut acest cuțit. Rotari Alexandru i-a comunicat că Bostan Vasile de 2 ori s-a năpustit asupra lui cu cuțitul în regiunea umărului stâng (f.d. 224 -225 vol.I);

- *declarațiile martorului Mămăliga Arcadie* date în instanța de judecată la data de 13.12.2016 unde a declarat, că la data de 30 decembrie 2014, a venit în mun. Bălți la cumnatul său. Au stat la masă și au servit băuturi spirtoase, după care Bostan Vasile l-a

invitat la mama lui în s. Pelenia. El și Bostan Vasile se aflau în stare de ebrietate și din mun. Bălți până în s. Pelenia au plecat cu taxiul, care l-a achitat Bostan Vasile. În s. Pelenia au ajuns aproximativ la ora 22⁰⁰, unde au stat la masă și au consumat vin. În timp ce au stat la masă în s. Pelenia, Bostan Vasile nu a plecat nicăieri. Fratele lui Bostan Vasile a chemat taxiul pentru ca să plece înapoi în mun. Bălți. Au urcat în taxi, el s-a așezat pe bancheta din spate, iar Bostan Vasile lângă șofer și în timpul deplasării după 10 minute el a adormit. Până a adormi, nu au discutat cu taximetristul. S-a trezit în momentul *când automobilul umbla pe traseu dintr-o parte în alta și ei se trăgeau de mână*. A întrebat ce se întâmplă, la ce șoferul i-a spus că a fost străpuns. L-a întrebat cine a dorit să-l străpungă, la ce șoferul i-a spus că cel care stă înaintea. Nu a văzut nici un cuțit. Automobilul s-a oprit, iar Bostan Vasile a coborât și a fugit. Șoferul a fugit după Bostan Vasile și l-a adus înapoi lângă automobil. În acest timp șoferul a telefonat pe cineva, după care au venit 2 persoane și toți au început să se bată cu Bostan Vasile. În acel moment el se afla lângă automobil. După aceasta a venit poliția și au plecat la IP Rîșcani, unde au depus declarații. În mun. Bălți a venit împreună cu cumnatul său Luchian Gheorghe, care locuiește cu sora sa, iar pe Bostan Vasile l-a văzut a doua oară. Cât timp s-a aflat la fața locului nu a văzut nici un cuțit (f.d. 244-246 vol. I);

La fel, vinovăția inculpatului se confirmă și prin probele scrise ale cauzei penale cercetate în prima instanță și suplimentar în cea de apel și anume:

- *proces-verbal din 31.12.2014 de sesizare despre săvârșirea sau pregătirea pentru săvârșirea infracțiunii, sesizare depusă de Rotari Alexandr Dumitru cu elucidarea circumstanțelor cazului* (f.d. 15-16 vol. I);

- *raport nr. 4329 din 31.12.2014 adresat șefului IP Rîșcani, potrivit cărui pe traseul M-14 în apropierea s. Corlăteni a avut loc un conflict între șoferul de taxi și pasager* (f.d. 17 vol. I);

- *proces-verbal din 31.12.2014 de cercetare la fața locului și planșa fotografică, fiind supus examinării a/m de model "Daewoo Nexia" n/î XXXXX* (f.d. 18-22 vol. I);

- *proces-verbal din 06.01.2015 de examinare a obiectului și planșa fotografică, obiectul supus cercetării fiind un cuțit ridicat la data de 31.12.2014* (f.d. 23-25 vol. I);

- *cererea și ordonanța organului de urmărire penală, prin care Rotari Alexandru a fost recunoscut în calitate de parte vătămată* (f.d. 28-29 vol. I);

- *ordonanța și proces-verbal din 31.12.2014 de ridicare a obiectului: o scurtă sportivă "adidas" de culoare neagră cu linii cafenii* (f.d. 31-32 vol. I);

- *proces-verbal din 05.01.2015 de examinare a hainei în care era îmbrăcat partea vătămată, unde în partea de sus în regiunea gâtului sunt 2 găuri specifice unei tăieri cu un corp ascuțit* (f.d. 33-35 vol. I);

- *ordonanța din 31.12.2014 de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictive la cauza penală-un cuțit și scurtă sportivă "adidas"* (f.d. 36 vol. I);

- *raport nr. 07 din 05.01.2015 de expertiză medico-legală în privința lui Bostan Vasile,*

potrivit concluziei *"în proba de sânge, prelevată de la Bostan Vasile la data de 31.12.2014, ora 02:40, s-a depistat alcool etilic în cantitate de 1,39‰, echivalent a 1,39 g/l. Din punct de vedere teoretic, ținând cont de faptul că din organismul uman alcoolul etilic se elimină în mod fiziologic în cantitate medie de circa 0,13% pe oră, cet. Bostan Vasile la momentul stopării, orele 09:00 data de 31.12.2014 putea avea o concentrație de alcool etilic în sânge de cca 2,21‰, echivalent a 2,21 g/l"* (f.d. 61-62 vol. I);

- *act de expertiză psihiatrico-legală nr. 34a-2015 din 27.01.2015 efectuată de condiții de ambulator în privința lui Bostan Vasile, conform căruia "comisia de expertiză medico-legală psihiatrică ambulatorie suspectă la Bostan XXXXX simularea amneziei"* (f.d. 119-120, vol. I);

- *raport nr. 28 s-2015 de expertiză psihiatrică legală staționară în privința lui Bostan Vasile, conform căruia urmează că, "în privința faptei ce i se impută urmează a fi recunoscut responsabil. În prezent tulburări cu semnificație psihiatrico-legală nu depistează, tratament prin constrângere nu necesită. Pe parcursul examinării la Bostan Vasile nu s-au înregistrat fenomene de simulare a amneziei cu referire la infracțiunea imputată. Poate fi supus anchetei penale, conform stării psihice a avut capacitatea de a*

percepe corect împrejurările în care s-a consumat fapta penală și poate depune mărturii în cadrul dosarului, poate fi supus anchetei penale și purta răspundere penală" (f.d. 25- 128 vol. I);

- *raport de expertiză judiciară nr. 2488 D nr. 2488/D din 22.11.2017 în privința lui Bostan Vasile, potrivit concluziei "la cet. Bostan Vasile au fost depistate echimoze pe diferite regiuni ale corpului care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, posibil în perioada de timp indicată și circumstanțele prezentate. Aceste leziuni corporale au fost calificate ca vătămare neînsemnată. Conform raportului de constatare nr. 465 din 31.12.2014 la examinarea medico-legală a cet. Bostan Vasile, plăgi tăiate sau excorații pe suprafața corpului inclusiv la nivelul gâtului nu au fost depistate."* (f.d. 43 vol. I).

Concomitent, instanța de apel a subliniat că prima instanță just a constatat faptul că prin probele administrate mai sus, Bostan Vasile a încercat să îl lovească pe Rotari Alexandr cu cuțitul în regiunea gâtului, care este un organ de importanță vitală, atentând la viața acestuia și creând un pericol real pentru viața celui din urmă.

Totodată, inculpatul nu și-a realizat până la capăt acțiunile, deoarece partea vătămată l-a împiedicat în acest sens, opunându-i rezistență și deposedându-l de cuțit, și având în vedere că acesta purta un pulover cu gluga pe cap și o scurtă cu guler, această îmbrăcăminte a constituit un blocaj și o protecție de la vătămările care puteau surveni în regiunea gâtului. În rezultat, acțiunile inculpatului nu și-au produs efectul din cauze independente de voința acestuia, astfel acțiunile lui Bostan Vasile just și legal au fost calificate ca tentativă de omor în temeiul art. 27,145 alin. (1) Cod penal.

Nu a putut fi reținut ca întemeiat argumentul avocatului potrivit căruia în raportul adresat șefului IP Rîșcani se indică că a avut loc un conflict între pasager și șofer și deci nu poate fi vorba de infracțiunea de tentativă de omor, or, această înștiințare nu poate servi ca probă în dezvinovățirea inculpatului, ea conținând o informație de ordin general.

La fel, a fost respinsă ca nefondată și alegația prin care se susține că, ținând cont de dimensiunile cuțitului, în cazul lovirii persoanei de 3 ori în regiunea gâtului, acesta inevitabil urma să cauzeze leziuni, fiind considerată declarativă de către instanța de apel, întrucât părții vătămate nu i-au fost cauzate careva leziuni din motivul că a reacționat prompt la acțiunile inculpatului.

5. Împotriva deciziei declară recurs ordinar inculpatul care în temeiurile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală solicită casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunile ultimului să fie calificate în baza art. 155 Cod penal.

În motivarea celor solicitate, inculpatul susține dezacordul cu aprecierea probelor de către instanță, or din cumulul de probe administrat în respectiva cauză penală nu s-a demonstrat pe deplin intenția inculpatului de a săvârși omorul părții vătămate Rotari Alexandr.

În rest, recurentul indică argumente similare celor menționate în cererea de apel.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, Colegiul penal constată că acesta este inadmisibil, din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

La caz, Colegiul penal reține că, recurentul indică ca temei pentru declararea recursului ordinar, prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, în sensul că *„hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, atunci când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, fapt ce a dus la reîncadrarea ilegală a acțiunilor inculpatului”*, solicitând casarea deciziei, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunile sale să fie recalificate în baza art. 155 Cod penal.

Colegiul penal consideră neîntemeiată poziția recurentului, or, instanța de apel verificând probele în ședința de judecată a motivat detaliat și clar soluția adoptată, expunându-se argumentat din care motive a ajuns la concluzia privind vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 27, 145 alin. (1) Cod penal (*pct. 4.1 din prezenta decizie*).

Totodată, soluția de condamnare a inculpatului în baza art. 27, 145 alin. (1) Cod penal, a fost motivată de instanțele de fond prin elucidarea următoarelor circumstanțe: latura obiectivă a omorului se realizează prin lipsirea intenționată de viață a unei persoane, adică prin orice activitate ilegală care cauzează decesul unei persoane, iar potrivit declarațiilor părții vătămate Rotari Alexandru s-a constatat că, Bostan Vasile l-a lovit de trei ori cu cuțitul în regiunea gâtului, totodată cu mână și piciorul încercând să-i blocheze posibilitatea de a conduce mijlocul de transport, iar ulterior, la a treia lovitură l-a deposedat pe inculpat de cuțitul pe care îl avea în mână, după care acesta a părăsit mijlocul de transport în care se afla.

De asemenea, instanța de apel corect a ajuns la concluzia că argumentele inculpatului precum că, partea vătămată nu a avut careva leziuni, iar gluga nu a fost deteriorată, se combat prin *proces-verbal din 05.01.2015 de examinare a hainei* în care era îmbrăcat partea vătămată, unde în partea de sus în regiunea gâtului sunt 2 găuri specifice unei tăieri cu un corp ascuțit (f.d.33-35 vol.I), care coroborează pe deplin cu declarațiile părții vătămate, potrivit cărora, cel din urmă purta mai multe haine, care au împiedicat crearea cărorva leziuni la nivelul gâtului.

În aceeași ordine de idei, instanța de recurs respinge ca nefondă soluția recurentului privind reîncadrarea juridică a faptei sale din cele de la art. 27, 145 alin. (1) Cod penal în cele ale art. 155 Cod penal, și la caz, consideră necesar de a sublinia că, în ipoteza amenințării cu omor, făptuitorul are posibilitatea reală să-și realizeze amenințarea și să săvârșească acțiuni concrete în direcția dorită, însă decide benevol să nu le săvârșească, deși are pentru aceasta toate condițiile favorabile, iar în prezența tentativei de omor, făptuitorul întreprinde toate eforturile în vederea săvârșirii omorului, însă, din cauze independente de voința lui, aceste eforturi nu-și produc efectul.

Astfel, după cum a fost stabilit de către instanțele de fond, acțiunea inculpatului de a cauza cu un cuțit leziuni, ce ar putea provoca decesul părții vătămate, însă care a fost curmată de către cel din urmă, denotă în mod evident o tentativă la comiterea unui omor.

În continuare, cu referire la alegațiile inculpatului privind aprecierea eronată a probelor de către instanța de apel, Colegiul penal reamintește că la etapa recursului ordinar, instanța de judecată nu declanșează un control asupra fondului cauzei, ci verifică doar dacă s-au aplicat corect normele de drept la faptele constatate de instanța de fond și, după caz, de instanța de apel.

Deci, critica adusă de către recurent referitor la procedura de apreciere a probelor, ține de starea de fapt, care a fost efectuată de instanța de apel și careva îndoieli privind

corectitudinea aprecierii lor nu sunt, instanța de apel pe deplin le-a examinat, apreciind toate probele din dosar în ansamblu și, conform art. 414 alin. (2), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, s-a pronunțat detaliat asupra motivelor cererii de apel.

O nouă reapreciere a probelor în modul propus de autorul recursului nu poate fi efectuată de către instanța de recurs, deoarece aceasta judecă numai temeiurile de drept.

Prin urmare, Colegiul penal statuează că, temeiurile invocate de către recurent prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, nu s-au confirmat în cauza dată, iar decizia atacată este legală și întemeiată, ceea ce impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat de către inculpatul Bostan Vasile, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 14 octombrie 2020, în propria cauză penală de către inculpatul **Bostan Vasile XXXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **07 aprilie 2021**.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecători

Guzun Ion

Catan Liliana